

Knihy: Návrat československého marnotratného syna 6.

Další čtení na pokračování knihy ThDr. Josefa Novotného, která obsahuje čtrnáct biblických úvah pro písmáky.

Knihy

Návrat československého marnotratného syna 6.

ThDr. Josef Novotný byl nesporně nejvzdělanějším, současně však i prakticky nejschopnějším pracovníkem československých baptistů v první polovině 20. století se schopnostmi vůdčími, organizačními a řečnickými. Při svých hlubokých vědomostech a znamenité kvalifikaci vědecké byl mužem upřímné, dětinské víry a vroucí zbožnosti, velkým idealistou, laskavým rádcem, kamarádem, přítelem.

Vedle kazatelské a učitelské činnosti byl bratr Józa Novotný velice činný i literárně. Novinový článek k jeho osmdesátinám nás informuje o tom, že napsal na padesát knih. Jsou to drobné i rozsáhlejší práce, v nichž se dovídáme mnohé o počátcích baptismu u nás, obsahovaly povídky a příběhy pro nejmladší generaci a byla mezi nimi i potřebná literatura pro studenty.

Dnešní čtení na pokračování je další úvaha z jeho útlé knížky biblických úvah pro písmáky *Návrat československého marnotratného syna*, která vyšla v roce 1932 v Praze:

Náboženský ostych.

MAREK 9, 32.

Na světě je mnoho druhů ostychů. Proč se lidé obyčejně stydí? Co je těch příčin! Jeden člověk se stydí lidí bohatých, druhý vzdělaných, třetí cizinců. Jeden se stydí žen, druhý naopak se chová velmi volně ve společnosti žen. Někdo se vůbec ostýchá ve větší společnosti, jiný opět je nejšťastnější v hlučné společnosti. Avšak je i náboženský ostych a opět je celá řada náboženských ostychů. Nejrozšířenější a nejpodivnější náboženský úkaz v kruzích snad všech náboženských lidí světa je ostych být dobrým. Nestydíme se hřešit, stydíme se však odprošovat. Nestydíme se mluvit prázdně a povrchně, stydíme se však veřejně vyznávat svoji víru. Mluvit ve společnosti vážně o svém přesvědčení, nebo dokonce se postavit na odpor názoru nemravnému, je považováno v salonech za hrubé prohřešení proti dobrým mravům. Avšak utrácet celé hodiny v pochybných rozmluvách dovedou titíž lidé zcela bez ostychu. Nestydíme se žít bezbožně, stydíme se však veřejně se pomodlit. Jedním slovem dávat najevo veřejně svoji víru je všeobecně považováno za cosi společensky neslušného, při čemž lidé cítí při nejmenším nervosnost. Je to náboženský ostych.

Jak jinak bylo v době Husově! Jirásek ve svém Janu Husovi v prvním jednání uvádí nás v duchu na pražskou ulici a ukazuje nám prosté pražské občany patnáctého století a vkládá jim do úst slova, která tehdy hýbala hlavním městem Čech. Krejčí hovoří

s mlékařem a studentem a jejich rozhovor se nese k Večeři Páně, Slovu Božímu a církevnímu životu tehdejšímu. Jsem jist, že dnešní obyvatelé Prahy by vůbec nerozuměli tehdejším obyvatelům. Avšak smutnější je ta skutečnost, že i dnešní dědici někdejších Husitů při svých setkáních nehovoří o těch věcech, kterými by jejich srdce mělo být plné. Modlemež se, aby nám Pán Bůh dal sílu, abychom mohli jednou pravdivě zvolat s velkým apoštolem: »Nestydím se za evangelium Kristovo!«

Náš dnešní text ukazuje na zvláštní druh náboženského ostychu učedníků Ježíšových. Pán Ježíš hovoří o záhadách království Božího, učedníci nerozumějí, avšak ostýchají se ho otázati. Jaké mohli asi mít příčiny pro svůj ostych?

Zdá se, že snad asi především nechtěli se připodobnit nepřátelům Ježíšovým, kteří často svými otázkami usilovali Ježíše sesměšnit a jeho učení bagatelisovat. Vzpomeňme si jen na farisee, saducee a herodiány. Vzpomeňme na jejich pokus otázkou »máme platiti daně« Ježíše přivést do těžkosti, protože počítali jen s dvojí možností: buď přisvědčí, pak rozhodně ztratí na popularitě a bude moci být veřejně prohlášen za nepřítele židovského národa, nebo odpoví záporně a pak se nejen jeho poměr k vrchnosti přiostrí, nýbrž bude moci býti bez průtahu vydán spravedlnosti. Za všech okolností však Ježíš utrpí. A ač Ježíš této léce ušel a vyšel z nástrahy vítězně, přec jen učedníci se ostýchali, aby jejich otázka snad i jen stínem se nepodobala všetečné otázce nepřátel Ježíšových. A dobře si pamatovali i druhý případ, kdy Saduceové chtěli Ježíšovo učení o životě věčném přímo učiniti terčem svých nízkých vtipů, když se odvážili nestoudně Ježíši vyprávět vymyšlenou historii o ženě sedmkrát vdané a s průhlednou zlomyslností se tázali, kterému z těch sedmi bude náležeti v království nebeském. Ježíš mistrně odráží tento šíp, ukazuje na rozdíly mezi světem hmoty a světem ducha a tak zahanbuje hrubé materia-

listy. To je známka všech slabochů logiky, že se snaží své odpůrce sesměšnit, avšak každý takový pokus už napřed hlásá světu, že pravda je na straně odpůrcově a že ten, kdo sesměšňuje, nemá pevných důvodů, aby odpůrci zdánlivý omyl vyvrátil. Učedníci se ostýchali otázati se svého Mistra, aby snad mu jejich otázka třeba i jen na okamžik nepřipomněla otázky jeho nepřátel. Ostych však nebyl na místě tehdy, neboť on znal, co by bylo v člověku, on hleděl ne na to, co jest před očima, ale k srdci, vždy si všímal úmyslu člověka. Máme-li nejasno v duši a proto se nám otázka dere do úst, není ani dnes na místě ostych, jestliže se stydíme na modlitbě tuto otázku Bohu přednést.

Avšak ještě mohla být jiná příčina jejich ostychu. Ostych před diagnosou jejich duchovní nemoci. Kolik nemocných lidí dnes se zdráhá jít k rádnému lékaři jen z toho důvodu, aby neslyšeli pravdu o zdravotním stavu! Bojí se pravdy, proto volí cestu pštrosovu. Učedníci neměli dost čisté svědomí pokud se týkalo jejich duchovního stavu a báli se Ježíšovy diagnosy o jejich stavu. Avšak jako se mstí nemístný stud pokud se týče tělesného zdraví, tak ještě ve větší míře se nevyplácí ostych před pravdou o náboženském stavu našem. A jako vede jediná cesta k tělesnému zdraví přes naprosto pravdivou diagnosu našeho tělesného zdraví, právě tak musí si počínat nebeský Lékař s naším duchovním zdravím. Naším pak ostychem se jen připravujeme o náboženský vzrůst a duchovní zdraví. Učedníci se báli, že by odpověď na jejich otázku znamenalo odsouzení dosavadního jejich náboženského stavu a nové vyšší požadavky Ježíšovy a k tomu neměli mravní odvahy, proto jejich nemístný ostych. Ach, kolikrát se jim připodobňujeme, ba ještě je předčíme právě tehdy, kdy by tak nemělo být! Nebojme se pravdy o našem stavu duchovním, přivítejme každého, kdo nás upozorní na nebezpečí, nezlobme se na kárající proroky a hlavně odložme nemístný ostych, který si ušetřme pro pravou příhodnou dobu — až přijde po-

sti, bázně a ostychu zdráhají se ho následovat, proto volají: »Zůstaň s námi!«

Ostych, ostych, ostych! To byly snad asi hlavní příčiny jednoho z mnohých náboženských ostychů učedníků Ježíšových. A my, zdá se, je následujeme právě v jejich necnostech, zapomínajíce na steré cnosti, které spíše jsme měli jim odpozorovat. Kolik zanedbání vážných náboženských povinností možno přičíst na vrub náboženského ostychu! Kolik skutečných hrubých hříchů bylo spácháno křesťany následkem náboženského ostychu! Kde bychom dnes duchovně byli, kdybychom se byli dovedli zbavit této nešťastné brzdy všeho duchovního pokroku! Rozhodněme se, že ostych dáme na pravé místo, kam náleží, že se budeme ostýchat hřešit, avšak dobře činiti že nebudeme oblevovati a že se nebudeme ostýchat. I dnes nám Pán přivolává, abychom vytáhli tu svou ruku uschlou, duchovně uschlou, která nechce pro ostych se pohnout k dobrému činu. Když poslechneme Páně rozkazu a s pomocí boží vztáhneme svou ruku uschlou — pak budeme moci pravdivě i radostně zvolat s velkým apoštolem: »Nestydím se za evangelium Kristovo!«

Pokračování příště

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)